

Samhandling i stort og smått

En stor del av vårens siste Utposten handler om ulike former for samhandling – fra hvordan nytt nasjonalt Nødnett kan bidra til tryggere og bedre samhandling mellom de ulike nødetatene ved store ulykker eller andre katastrofer, til hvor viktig og vanskelig det er å samhandle om riktige legemiddellister i hverdagen.

Et halvt år er gått siden samhandlingsreformen trådte i kraft. Stadig skrives nye samarbeidsavtaler mellom primærhelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten og det er fortsatt mer enn tre år til alle kommuner er pålagt å ha et øyeblikkelig hjelp døgntilbud. Selv om erfaringsperioden er kort, må vel resultatene allerede kunne karakteriseres som svært gode i forhold til en av de første målsetningene i samhandlingsreformen: å redusere antall pasienter som ligger inne på sykehus etter at de er ferdigbehandlet. Ved for eksempel Sykehuset Østfold er antall utskrivningsklare pasientdøgn redusert med over 90 prosent i første kvartal fra i fjor til i år (personlig meddelelse Odd Petter Nilssen). Selv om dette er foreløpige tall, er det ingen tvil om at reduksjonen er formidabel. Som sykehjemslege på en korttidspost er jeg likevel litt avventende før jubelen bryter løs. Reformen krever ledige sykehjems plasser når pasientene defineres (av helseforetaket) som ferdigbehandlet. Liggedøgn overføres fra sykehus til sykehjem. Da blir det færre senger å fordele på hjemmeboende pasienter som trenger et korttids- eller rehabiliteringsopphold for å opprettholde eller bedre sin funksjon – og kanskje unngå en innleggelse i sykehus. Hvordan dette vil påvirke folkehelsen og

helsetjenestens kvalitet er usikkert. Mange leger har erfaringer fra samhandlingsreformens første trinn. Vi har bedt noen av disse om å dele sine tanker med leserne i dette nummeret. Det er interessant lesning flere av oss nok kan lære av og kjenne seg igjen i.

En mer hverdagslig utfordring enn «den store pasientflyten» er det å vedlikeholde legemiddellister slik at enhver pasient til enhver tid har en entydig legemiddelliste uavhengig av om man spør pleie- og omsorgstjenesten, pårørende, pasienten selv eller fastlegen. Like viktig; når det gjøres endringer på sykehuset, må denne skrives eksplisitt med begrunnelse i epikrisen. En av pasientene vi fikk på et vurderingsopphold på sykehjemmet kom til oss etter et lårhalsbrudd. Hun brukte flere blodtryksmedisiner, Albyl-E og Ebixa. Hun og mannen, som var dement, hadde så vidt klart seg hjemme med mye tilsyn av hjemmesykepleien frem til hun brakk lårhalsen. Ettersom mannen også måtte inn på korttidsopphold da kona ble innlagt, var spørsmålet hvorvidt det kunne være mulig for de to å flytte hjem igjen på sikt, og hennes økende glemsomhet var en viktig faktor. Da jeg i et samarbeidsmøte for ekteparet nevnte at hun jo allerede sto på en demens-medisin, ble pårørende overrasket. Riktignok hadde hun blitt noe mer glemsk siste halvår, og påtagelig mer forvirret etter operasjon og blodtap, men dement hadde ingen sagt hun var. Etter å ha tatt kontakt med alle som kunne tenkes å ha satt pasienten på Ebixa – men ingen hadde gjort det – bestemte vi oss for å prøveseponere. Hun ble mulig mer klar,

men det kunne også være tilfeldig. Vi vurderte tilfellet som et hendelig uhell, og regnet med at hun etter seponeringen fikk riktige medisiner. Etter seks uker og etter et innspill fra pårørende, fant vi endelig ut hva som hadde skjedd: ambulanspersonalet hadde tatt med mannens multidoserull til innleggelsen, og denne var journalført som hennes faste medisiner. Denne medisineringen hadde deretter fulgt henne gjennom sykehusoppholdet og inn på sykehjemmet. Som Adelved skriver i sin artikkel, er feil i medisiner heller regelen enn unntaket, og årsaken til 1500 dødsfall pr år i Norge. Bedre legemiddelsikkerhet er derfor et av satsningsområdene i Pasient-sikkerhetskampanjen, som Finckenhagen omtaler i sin artikkel.

Vi får også være med en tur til Allmennmedisinsk Vårue i Larvik, der det ble avholdt årsmøte i NFA og landsmøte i AF, og til Porto i Portugal, der allmennmedisinen har tatt sjumilssteg i utvikling av kvalitet og etterutdanning siden revolusjonen i 1974. Mens landet fikk drahjelp fra Norge de første årene, er det nå mye vi kan lære av våre kollegaer i Portugal.

I forbindelse med Utpostens 40-årsjubileum i år og en stadig økende digitalisering av de fleste medier, vil vi vite hva våre lesere synes er viktig når det gjelder publiseringsform av Utposten. Vi håper derfor at du tar deg til å lese notisen om dette i bladet og spanderer to minutter på å svare på vår brukerundersøkelse på www.utposten.no.

God sommerlesning!

Ann-Kristin Stokke